

Enskild pedagogisk omsorg

Riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag

Riktlinjerna gäller från och med 130813
Eskilstuna kommun, Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
Allmänt	4
Definitioner	4
2. Pedagogisk omsorg – syfte och uppdrag	5
Barnets bästa	5
Verksamhetens utformning	5
3. Pedagogisk omsorg – olika verksamhetsformer	5
Familjedaghem	5
Flerfamiljsystem	6
Exempel på övrig pedagogisk omsorg	6
4. Godkännande att bedriva pedagogisk omsorg	6
Ansökan	6
Krav för godkännande	7
Förändringar i verksamheten	8
5. Krav på verksamheten	8
Systematiskt kvalitetsarbete	8
Plan mot kränkande behandling och diskriminering	9
Lokaler	9
Avgifter	10
Försäkring	10
Språk	10
Kost	10
6. Personal	10
Registerkontroll innan anställning	11
7. Barnet i fokus	12
Barnsäkerhet	12
Tystnadsplikt och anmälningsplikt	12
8. Omfattning och öppettider	12
Rätt till pedagogisk omsorg	12
Köregler	12
Övergång till skola	13
Öppettider	13
Öppen fritidsverksamhet	13
Inskrivning av barn	14
Uppsägning av plats	14
9. Bidrag	14
Bidragets storlek	15
10. Entreprenad	16

11. Tillsyn	17
Allmänt	17
Ingripande vid tillsyn	17
Föreläggande	17
Anmärkning	18
Avstående från ingripande	18
Återkallelse av godkännande	18
Tillfälligt verksamhetsförbud	19
Överklagande av beslut	19
Omprövning	19
Inhibition	19

1. Inledning

Allmänt

Den 1 juli 2011 började en ny skollag (SFS 2010:800) att tillämpas. Med hänvisning till denna lag har kommunstyrelsen den 13 augusti 2013 fastställt dessa riktlinjer för pedagogisk omsorg (25 kap. 2 § skollagen). Riktlinjerna gäller från och med den 13 augusti 2013.

Riktlinjerna utgår från Skollagen (SFS 2010:800) och Förskolans läroplan(lpfö 98/10) och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg(2013) är vägledande. Läroplanens avsnitt om normer och värden är lika relevanta för pedagogisk omsorg som för förskolan och blir därmed vägledande i samband med kvalitetsbedömningen vid prövningen av enskild verksamhet. Dessa författningar mm finns i sin helhet på följande webbplatser:

www.skolverket.se

www.lagrummet.se

Riktlinjerna kan hämtas på www.eskilstuna.se/fristaende

Riktlinjerna beskriver de rutiner som gäller för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg. Huvudmän som beviljats rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg i Eskilstuna kommun ska följa dessa riktlinjer. För bedrivande av enskild pedagogisk omsorg ska också all annan tillämplig lagstiftning följas.

Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion, som lyder direkt under kommunstyrelsen, är den enhet som från och med 130101 handlägger alla ärenden som har med fristående verksamheter att göra.

Utbildningsinspektionen uppdaterar fortlöpande dessa riktlinjer med anledning av förändringar i lagstiftning, praxis eller politiska beslut i kommunen. När uppdateringar görs av riktlinjerna anges det på utbildningsinspektionens hemsida.

Definitioner

Lagar, förordningar och riktlinjer som reglerar den pedagogiska omsorgens verksamhet kallas i dessa riktlinjer för *styrdokument*.

Enskild som innehar rätt till bidrag benämns i dessa riktlinjer *huvudman*.

En huvudman ansvarar för att verksamhet bedrivs i enlighet med skollagen och dessa riktlinjer.

2. Pedagogisk omsorg - syfte och uppdrag

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola och fritidshem. Pedagogisk omsorg ska (...) genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande

Barnets bästa

Barnets bästa ska vara utgångspunkt för pedagogisk omsorg.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

(1 kap. 10 § skollagen)

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Verksamheten ska utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande.

(25 kap. 2 § skollagen)

Verksamhetens utformning

Pedagogisk omsorg (...) ska utformas med respekt för barnens rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom den pedagogiska omsorgen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.

(25 kap. 6 § skollagen)

3. Pedagogisk omsorg – olika verksamhetsformer

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola och fritidshem och den kan organiseras på olika sätt.

Pedagogisk omsorg kan bedrivas som familjedaghem, flerfamiljssystem eller liknande.

Familjedaghem

Ett familjedaghem kännetecknas av att en dagbarnvårdare arbetar i det egna hemmet med en liten barngrupp. Använder familjedaghemmet en kompletterande lokal ansvarar familjedaghemmet att denna uppfyller dessa riktlinjer och andra myndigheters bestämmelser.

För att betraktas som familjedaghem bör verksamheten inte ha fler än sex barn inskrivna. Enskild pedagogisk omsorg med fler än sex barn inskrivna eller som huvudsakligen bedrivs i annan lokal än dagbarnvårdarens bostad betraktas inte som familjedaghem.

Familjedaghemmet ska inneha F-skattebevis och i förekommande fall vara registrerat som arbetsgivare.

Flerfamiljsystem

Ett flerfamiljsystem kännetecknas av att vårdnadshavare, genom exempelvis en gemensam ekonomisk förening eller handelsbolag, bildar ett "flerfamiljsystem".

Företaget ska inneha F-skattebevis och vara registrerat som arbetsgivare.

Företaget anställer en barnskötare/pedagog som utför pedagogisk omsorg i familjernas bostäder.

Exempel på övrig pedagogisk omsorg

Enskild eller företag kan anställa personal som motsvarar en dagbarnvårdare i ett familjedaghem. Huvudmannen kan medges rätt till bidrag och beslutet är kopplat till enskild dagbarnvårdarens hemadress. Verksamheten är att betrakta som pedagogisk omsorg/familjedaghem.

En huvudman kan bedriva pedagogisk omsorg i en lokal och verksamheten kan bedrivas med anställd personal.

Huvudmannen ska inneha F-skattebevis och i förekommande fall vara registrerad som arbetsgivare.

I övrigt gäller vad som anges i dessa riktlinjer.

4. Godkännande att bedriva pedagogisk omsorg

Ansökan

Ansökan om rätt till bidrag ska göras på särskilda blanketter som kan hämtas på www.eskilstuna.se/fristaende. Med ansökningsblanketterna följer anvisningar och checklista för vad som krävs för att en ansökan ska anses komplett. Ansökan ska visa att huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

I sin ansökan om rätt till bidrag ska huvudmannen redovisa verksamhetsidé, den pedagogiska omsorgens planerade organisation, inriktning och mål (inledande verksamhetsplan). Mål och innehåll ska vara kopplade till skollagens bestämmelser. I verksamhetsplanen ska det anges hur den pedagogiska omsorgen ska utvärderas.

Bostad/lokaler ska beskrivas enligt ansökningshandlingarna. Finns begränsningar i nyttjandet av lokalerna/bostaden måste det framgå av ansökan om rätt till bidrag. Verksamhetskraven på pedagogisk verksamhet preciseras i 5 kap. skollagen.

Ansökan ska lämnas till utbildningsinspektionen i god tid innan verksamheten beräknas starta. Handläggningen påbörjas när ansökan är komplett. Utbildningsinspektionens strävar efter att handläggningstiden ska vara högst 4 månader.

Krav för godkännande och rätt till bidrag

Huvudmannen har rätt till bidrag om

- huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet,
- verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
- verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket och
- avgifterna inte är oskäligt höga.
(25 kap. 13 § skollagen)

Kommunen får besluta att en huvudman har rätt till bidrag trots att villkoret i första stycket, tredje punkten, inte är uppfyllt, om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.
(25 kap. 10 § skollagen)

Rätt till bidrag ska avse viss pedagogisk omsorg vid en viss adress/vissa adresser. För att erbjuda barn och vårdnadshavare en pedagogisk omsorg med god kvalitet krävs att huvudmannen har förutsättningar att bedriva verksamheten under stabila och trygga former.

I samband med en ansökan om rätt till bidrag för pedagogisk omsorg gör utredande tjänsteman en kreditupplysning och en vandelsprövning på de personer som står bakom företaget (rättssubjektet) som lämnat in ansökan.

Huvudmannens företag ska skötas ansvarsfullt och huvudmannen ska i sin verksamhet och i sitt företag följa all tillämplig lagstiftning. Ett företag bedrivs inte med stabilitet om exempelvis skatteskulder uppstår.

En ansökan kan avslås om

- en huvudman saknar förutsättningar att följa gällande föreskrifter,
- den innehåller brister som inte rättas till efter påpekande,
- personer bakom rättssubjektet visat misskötsamhet i att följa gällande lagstiftning, eller om
- personer som står bakom rättssubjektet bedriver annan fristående/enskild verksamhet enligt skollagen och denna är föremål för tillsynsåtgärder i form av föreläggande och återkallande av godkännande.

Ett beslut gällande rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg förutsätter att en verksamhet pågår löpande. Kommunstyrelsen avslutar ett godkännande efter 12 månader i

de fall då inga barn registrerats och då inga andra kommuner ger verksamheten bidrag för inskrivna barn.

Förändringar i verksamheten

Om en enskild pedagogisk omsorg helt eller till väsentlig del ändras i förhållande till de uppgifter som lämnats i huvudmannens ansökan om rätt till bidrag ska ansökan om ny rätt till bidrag göras innan förändringar genomförs. Ny ansökan ska göras för exempelvis flytt av verksamhet inom en huskropp, flytt till annan adress eller förändring av platsantal.

Andra ändringar av betydelse ska omgående och skriftligen anmälas till kommunens utbildningsinspektion. Detta gäller exempelvis för byte av ägare eller huvudmannen, förändringar av företagsstyrelse, byte av kontaktpersoner, företrädare (delegation) eller byte av ansvarig personal. Förändringarna ska styrkas med nya registreringsbevis, delegation och liknande beroende på vilka förändringar som genomförts.

Om en huvudman önskar att en annan huvudman ska överta en enskild pedagogisk omsorg ska den huvudman som innehar rätten till bidrag för den enskilda pedagogiska omsorgen lämna en avsiktsförklaring till kommunens utbildningsinspektion om sin önskan att överlåta den enskilda pedagogiska omsorgen under förutsättning att Kommunstyrelsen beviljar den nya huvudmannen rätt till bidrag för verksamheten. I skrivelsen till utbildningsinspektionen ska huvudmannen ange att huvudmannens rätt till bidrag för den enskilda pedagogiska omsorgen ska avslutas dagen innan den nya huvudmannen ges rätt till bidrag för den enskilda pedagogiska omsorgen.

Den nya huvudmannen, som önskar ta över befintlig enskild pedagogisk omsorg från en annan huvudman, ska samtidigt ansöka om rätt till bidrag att bedriva den enskilda pedagogiska omsorgen i enlighet med skollagen och dessa riktlinjer.

Eskilstuna kommun rekommenderar huvudmän som önskar överlåta/överta en enskild pedagogisk omsorg att ta kontakt med kommunens utbildningsinspektion för information om vad som gäller vid en viss förändring/situation.

5. Krav på verksamheten

Systematiskt kvalitetsarbete

Ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmannen varje år följer upp, utvärderar och föreslår åtgärder för att säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen. I utvärderingen ska framgå den pedagogiska omsorgens utvecklingsområden för nästkommande år.

En huvudmans systematiska kvalitetsarbete ska inkludera verksamhet som lagts på entreprenad.

Det systematiska kvalitetsarbetet innebär att huvudman, eventuell personal, vårdnadshavare, barn och tillsynsmyndighet får kunskap och insyn i den pedagogiska omsorgens kvalitet, förutsättningar och möjligheter till kvalitetsförbättring.

En huvudman ska löpande genomföra en egenkontroll av den pedagogiska omsorgen i enlighet med instruktioner från kommunens utbildningsinspektion. Huvudmannen ska kontinuerligt uppdatera uppgifter på egna och på kommunens hemsidor.

Verksamhetsplan/utvärdering ska senast den 30 september varje år lämnas till den lokala utbildningsinspektionen.

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn.
(6 kap. 8 § skollagen)

Huvudmannen ska även upprätta en plan som säkerställer lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagen.
(3 kap. 15 och 16 §§, 2008:567)

Lokaler

Pedagogisk omsorg (...) ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek. För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 § skollagen).

Lokalerna/bostäderna ska vara säkra, med goda hygieniska förhållanden och erbjuda en hälsosam miljö. Storlek, utformning, miljö och material ska vara beskaffade så att uppgiften att ge en god pedagogisk verksamhet och omsorg understöds och kan genomföras.

Dokumenterad barnsäkerhetsrund ska göras i de lokaler som ska användas för pedagogisk omsorg innan en verksamhet startas och därefter en gång per år.

Dokumenterade rutiner för barnsäkerhet, kriser och katastrofer ska finnas. Dessa ska uppdateras varje år.

Lokalerna ska erbjuda tillräckliga utrymmen för barnens aktiviteter, vila och avkoppling och med säkra sovplatser.

Lokalerna/bostäderna bedöms utifrån skollagens krav. Lokaler som uppvisar brister i förhållande till annan lagstiftning kan inte godkännas.

Använder den pedagogiska omsorgen en kompletterande lokal ansvarar huvudmannen för att denna uppfyller samma krav enligt ovan och att den uppfyller andra myndigheters bestämmelser.

I beslutet om rätt till bidrag anges verksamhetens maximalt tillåtna antal platser. Antalet inskrivna barn får inte överstiga det i godkännandet angivna platsantalet oavsett om inskrivna barn är folkbokförda i Eskilstuna kommun eller inte.

Önskar huvudmannen utöka antalet platser ska en ny ansökan om detta lämnas till kommunens utbildningsinspektion.

Avgifter

Enligt skollagens 25 kap. 10 § punkt 4 ska avgifter för en plats i pedagogisk omsorg inte vara oskäligt höga. I Eskilstuna kommun gäller maxtaxan vilket innebär att enskild huvudman ska följa det som gäller för maxtaxan. I Kommunfullmäktiges budget varje år redovisas gällande avgiftssystem. Någon avgift/kostnad utöver maxtaxan får inte tas ut för en plats i enskild pedagogisk omsorg.

Lägre taxa än maxtaxan eller avgiftsfrihet ska gälla likvärdigt för alla inskrivna barn. Lägre taxa eller avgiftsfrihet kan inte gälla tillfälligt och beslutas för enstaka månader.

Försäkring

Huvudmannen ska ha sin verksamhet försäkrad. Placerade barn är försäkrade av Eskilstuna kommuns barn- och olycksfalls försäkring.

Språk

Enligt språklagen (2009:600) är svenska huvudspråk i Sverige. Det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenska används och utvecklas. Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska.

Den som har ett annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla och använda sitt modersmål.

(4, 6, 7 och 14 §§ språklagen)

En pedagogisk omsorg som getts rätt till bidrag enligt skollagen och som vill ha en särskild språkprofil ska följa språklagen (2009:600) och Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Kost

Barn ska serveras varierande och näringsriktiga måltider och huvudmannen ska följa Eskilstuna kommuns matsedel och riktlinjer för kost i förskolan

6. Personal

För bedrivande av pedagogisk omsorg ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. (25 kap. 7 § skollagen)

Detta innebär att personal ska ha en utbildning med inriktning mot barn, d.v.s. grundläggande utbildning när det gäller barnkunskap och pedagogik, eller erfarenhet av att arbeta med barn i de åldrar det gäller, d.v.s. erfarenhet av arbete i barngrupp på förskola alternativt fritidshem.

Den pedagogiska omsorgens personal ska vara anställd i det företag som innehar rätt till bidrag för verksamheten. För de uppgifter som lagts på entreprenad ska entreprenören ha egen anställd personal.

Huvudmannen ansvarar för att personalen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för pedagogisk omsorg och att personalen bedriver verksamheten i enlighet med gällande föreskrifter och dessa riktlinjer.

Personal som behärskar det svenska språket ska finnas i tillräcklig omfattning i verksamheten för att garantera att barnen får egen språkutveckling i svenska.

Registerkontroll innan anställning

Huvudmannen ansvarar för att denna kontroll genomförs i enlighet med skollagen.

Den som erbjuds en anställning inom (...) pedagogisk omsorg ska till den som erbjuder anställningen lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag enligt lagen (1998:620) om belastningsregister ska lämnas även av den som

- erbjuds eller tilldelas arbete i verksamheten under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
- under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning som tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom verksamheten, eller
- genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom verksamheten.

Den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon lämnat ett registerutdrag.

På begäran av den som har lämnat ett registerutdrag ska det återlämnas i original.
(2 kap. 31-33 §§ skollagen)

Registerutdrag ska lämnas innan anställning avtalas. Arbetsgivaren avgör, efter bedömning av inlämnat registerutdrag, om en arbetssökande ska anställas. Arbetsgivarens bedömning ska antecknas och sparas. Huvudmannen ska spara en kopia av registerutdraget.

Bestämmelserna för registerkontroll gäller även för entreprenörer.

7. Barnet i fokus

Barnsäkerhet

Huvudmannen är ansvarig för barnens säkerhet under den tid de vistas i verksamheten. Barn som är inskrivna i verksamheten och har registrerats av huvudman omfattas av kommunens barn- och olycksfallsförsäkring.

Tillbud och olyckor ska dokumenteras och utredas av huvudmannen. Vårdnadshavare ska omgående informeras. Observera att vissa olyckor ska anmälas till vårdnadshavarnas försäkringsbolag.

Tystnadsplikt och anmälningsskyldighet

Den som är eller har varit verksam inom en enskild pedagogisk omsorg får inte obehörigen röja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden.
(29 kap. 14 § skollagen)

Anmälningsskyldighet innebär att verksamma inom pedagogisk omsorg också har skyldighet att genast anmäla till socialtjänsten om man får kännedom om något som innebär att ett barn kommer till skada.

8. Omfattning och öppettider

Rätt till pedagogisk omsorg

Som alternativ till förskola kan barn erbjudas plats i pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det

Denna bestämmelse omfattar endast barn som kommunen är skyldig att erbjuda förskola. Huvudmannen ansvarar för att kontrollera barnets rätt till förskola.

(25 kap. 2 § skollagen).

Köregler

Godkänd pedagogisk omsorg med rätt till bidrag ska följa Eskilstuna kommuns kö- och avgiftsregler.

Barn/elever som söker plats i en enskild pedagogisk omsorg får inte diskrimineras. Huvudmannen ska därför ha dokumenterade köregler som anger vad som gäller för att få plats i huvudmannens verksamhet. Rutinerna för hantering av egen kö, inskrivning och uppsägning av barn ska finnas i verksamheten och vara tillgängliga vid tillsyn.

Har en pedagogisk omsorg medgetts avsteg från öppenhetskravet enligt 25 kap. 10 § sista stycket skollagen ska det anges i verksamhetens köregler.

Enskild pedagogisk omsorg inte får kräva någon form av köavgift eller avgift utöver maxtaxan av vårdnadshavarna.

Övergång till skola

Vårdnadshavare kan begära att deras barn inte ska börja i förskoleklass utan att barnet i stället ska vara kvar i pedagogisk omsorg som sexåring.

Ett barn som är kvargående på detta sätt i pedagogisk omsorg har ingen självklar rätt att gå i förskoleklass som sjuåring (7 kap. 10 § skollagen).

Öppettider

Pedagogisk omsorg, som alternativ för förskola, ska kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30-18.30. En huvudman ska i sitt informationsmaterial/webbplats ange kommnens regler för ramtiden och att barn/elever har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns. Den ramtid som anges i dessa riktlinjer är den maximala öppettid en verksamhet ska kunna erbjuda.

Vårdnadshavarens behov av öppettider ska kontinuerligt följas upp av huvudmannen och dess förändrade behov av öppettider ska mötas omgående.

Huvudman och vårdnadshavare kan komma överens om kortare öppettider under förutsättning av att allas behov har beaktats. Huvudmannen måste ändra verksamhetens öppettider om en enskild vårdnadshavare får behov av längre öppettider inom ramtiden.

För pedagogisk omsorg för sexåringar gäller heldagsomsorg.

För skolbarn upp till och med 9 år (grundskola år 1 – 3) gäller ramtiden helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton från 06.30 till skoldagen börjar och från skoldagens slut till 18.30.

Heldagsomsorg ska erbjudas vid lov och studiedagar.

Verksamheten får stänga för planering, utvärdering eller fortbildning högst fyra dagar per år och för annan ledighet högst fyra veckor per år. Den pedagogiska omsorgen ska sträva efter att samarbeta med andra fristående verksamheter under stängning för att möta föräldrars behov av omsorg för sina barn.

Öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet regleras i 25 kap. 4 § skollagen.

Enligt 14 kap. 7 § skollagen kan pedagogisk omsorg erbjudas som alternativ för fritidshem för barn som går i skolan till och med vårterminen det år barnet fyller 10 år. För att kunna ta emot barn som inte har rätt till fritidshem från och med höstterminen då de fyller 10 år och fram till och med vårterminen de fyller 13 år behöver en huvudman för pedagogisk omsorg ansöka om rätt till bidrag för öppen fritidsverksamhet.

Beslut om att ett barn/en elev ska ha rätt till plats i fristående förskola eller fritidshem, på grund av eget behov enligt 8 kap. 5 och 7 §§ eller 14 kap. 5, 6 och 7 §§ skollagen, fattas av

Kommunfullmäktige eller Torshälla stads nämnd. Har en elev beviljats denna rätt kan pedagogisk omsorg erbjudas som alternativ om vårdnadshavare önskar det.

Huvudmannen ansvarar för att i enlighet med dessa riktlinjer kontrollera barnets rätt till plats i pedagogisk omsorg.

Huvudmannen ansvarar för att barn erbjuds plats i enlighet med dessa riktlinjer.

Huvudmannen ansvarar för att kontrollera att in- och utskrivningsdatum är korrekta.

Inskrivning av barn

Överenskommelse om att barn ska börja i pedagogisk omsorg ska alltid göras skriftligen mellan huvudmannen och barnets vårdnadshavare. På denna överenskommelse ska datum anges för när barnet faktiskt börjar sin placering i verksamheten. Överenskommelsen ska sparas i original på förskolan och finnas tillgänglig vid tillsyn.

Huvudmannen ansvarar för att kontrollera föräldrars rätt till pedagogisk omsorg och att inskrivnings- och uppsägningsdatum är korrekta.

Huvudmannen ansvarar själv för inskrivning och uppsägning av barn i verksamheten genom kommunens gemensamma webbsystem. Rätt antal inskrivna barn ska vara registrerade senast den 9:de för utbetalning av skolpeng den 20:de varje månad. Huvudmannen är ansvarig för att underlag för bidrag är korrekt. Se Eskilstuna kommuns resursfördelningsmodell på www.eskilstuna.se/fristaende för vidare information.

Uppsägning av plats

Barnets vårdnadshavare ska säga upp platsen skriftligen och på uppsägningen ange barnets sista närvarodag. Uppsägningen ska skrivas under av huvudmannen och vårdnadshavaren och sparas i verksamheten i original. Vårdnadshavarens uppsägningstid är två månader.

Huvudmannen ska säga upp en plats som stått outnyttjad i en månad. Kopia på huvudmannens beslut att säga upp platsen ska skickas till barnets vårdnadshavare. Undantag kan göras från denna regel på grund av medicinska skäl. Bedömning och beslut om undantag fattas av Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion. Kommunen kan finansiera en plats i pedagogisk omsorg som sammanhängande stått outnyttjad i högst fyra veckor.

9. Bidrag

En huvudman som godkänts enligt 2 kap. 5§ skollagen har rätt till bidrag från ett barns folkbokföringskommun.
(8 kap. 21-24 §§ skollagen)

Bidrag från Eskilstuna kommun utgår för barn som är inskrivna i enlighet med dessa riktlinjer och som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och som uppfyller kraven i enlighet med 29 kap. 2 § skollagen.

En huvudman har bara rätt till bidrag för så många av sina egna barn som motsvarar det antal barn med annan vårdnadshavare som har tagits emot.

Kommunstyrelsen lämnar bidrag till huvudmannen för varje barn som tas emot i verksamheten. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp.

Bidragets storlek

Ersättningsnivån per barn, beslutas av kommunstyrelsen varje år.

Se www.eskilstuna.se/fristaende för aktuell skolpeng.

Grundbeloppet avser ersättning för:

- omsorg och pedagogisk verksamhet,
- pedagogiskt material och utrustning,
- måltider,
- administration,
- mervärdesskatt, och
- lokalkostnader.

(25 kap. 12 § skollagen)

Rutiner för utbetalning av bidrag lämnas till verksamheten i samband med beslut om ”Godkännande och rätt till bidrag”. Inloggningsuppgifter tillhandahålls först när den pedagogiska omsorgen uppfyller samtliga krav i i godkännandet och kan rapportera barn för placering och måste ske inom ett år från det beslut togs om ”Godkännande och rätt till bidrag.

Huvudmannen ansvarar för att underlagen är korrekta.

En förutsättning för att bidrag ska betalas ut är att huvudmannen innehar F-skattebevis och i förekommande fall har arbetsgivarregistrering.

Bidrag utgår endast för pågående verksamhet.

Tilläggsbelopp ska lämnas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Hemkommunen är inte skyldig att lämna tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. (8 kap. 23 § skollagen)

I samband med en konkurs kan bidrag utbetalas till konkursförvaltare för de dagar då konkursförvaltaren bedrivit verksamheten. En förutsättning för utbetalning av bidrag är att konkursförvaltaren anmält sitt övertagande av huvudmannen till kommunens utbildningsinspektion.

10. Entreprenad

Enskilda huvudmän får enligt bestämmelserna i detta kapitel med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom den kommunala utbildningsinspektionens riktlinjer.

(...) annan verksamhet enligt denna lag (entreprenad). De bestämmelser som finns för en (...) annan verksamhet enligt denna lag ska med de undantag som anges i detta kapitel gälla även vid entreprenad.

Inom (...) pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. får uppgifter överlämnas på entreprenad.
(23 kap. 1 o 2 §§ skollagen).

Den enskilda pedagogiska omsorgen som helhet kan inte läggas på entreprenad.

För de uppgifter som läggs på entreprenad ska entreprenören ha anställd personal i enlighet med dessa riktlinjer.

Huvudmannen ansvarar för att den som ska bedriva uppgifter på entreprenad uppfyller samma krav som skollagen och dessa riktlinjer ställer på huvudmannen. En huvudman ska också försäkra sig om att de uppgifter som lagts på entreprenad genomförs i enlighet med de föreskrifter som gäller och En enskild huvudmans ansvar och skyldighet kvarstår för den del av den pedagogiska omsorgen som läggs på entreprenad.

En huvudman ansvarar för uppföljning och utvärdering av den pedagogiska omsorgens verksamhet inklusive de uppgifter som lagts på entreprenad. Uppföljning och utvärdering av uppgifter som lagts på entreprenad ska särelevanteras i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

En huvudman ska omgående lämna skriftlig information till kommunens utbildningsinspektion om att uppgifter inom den pedagogiska omsorgen lämnats på entreprenad. Information ska gälla vem som ska utföra uppgifterna på entreprenad och vilka uppgifter som ska utföras på entreprenad. Huvudmannen ska också lämna information om hur huvudmannen försäkrat sig om att den pedagogiska omsorgens uppgifter kommer att utföras i enlighet med skollagen och Eskilstuna kommuns riktlinjer.

Information ska lämnas till utbildningsinspektionen senast vardagen efter att ett avtal har träffats mellan huvudmannen och den som av huvudmannen medgetts utföra uppgifter i den pedagogiska omsorgen. Kopia på avtalet ska medfölja huvudmannens information till kommunens utbildningsinspektion.

Uppdragsbeskrivning för de uppdrag som lämnats på entreprenad och huvudmannens avtal med entreprenören ska kunna uppvisas vid tillsyn.

Tillsyn ska kunna genomföras av de uppgifter inom den pedagogiska omsorgen som lämnats på entreprenad. Tillsynen får inte försvåras på grund av att den pedagogiska omsorgen lämnats på entreprenad.

Avtal mellan huvudmän och entreprenörer kan inte upphäva skollagens bestämmelser och dessa riktlinjer.

11. Tillsyn

Allmänt

Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion utövar tillsyn, på uppdrag av kommunstyrelsen i kommunen, över pedagogisk omsorg.

(26 kap. 4 § skollagen)

Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen.

(26 kap 2 § skollagen)

Det övergripande syftet med tillsyn är att höja kvaliteten i den verksamhet som granskas. Vid tillsynen får det allmänna insyn i verksamheten. Tillsyn kan genomföras både föranmält och oanmält.

En tillsynsmyndighet har för sin tillsyn rätt att på plats granska sådan verksamhet som står under dess tillsyn. Tillsynsmyndigheten har i den omfattning det behövs för tillsynen rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten.

(26 kap. 6 § skollagen)

Den vars verksamhet står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

(26 kap. 7 § skollagen)

Ingripanden vid tillsyn

Om det vid tillsyn framkommer brister i verksamheten utifrån skollagen och dessa riktlinjer kan kommunens utbildningsinspektion besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, återkallelse eller tillfälligt verksamhetsförbud eller under vissa förutsättningar även avstå från ingripande.

Föreläggande

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som är uppgiftsskyldig enligt 7 § första stycket eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § andra stycket att fullgöra sin skyldighet.

(26 kap. 8 § skollagen) En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman (...) att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som

gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.
(26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande enligt detta kapitel får förenas med vite.
(26 kap. 27 § skollagen)

Anmärkning

En tillsynsmyndighet får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman (...) en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten.
(26 kap. 11 § skollagen)

Avstående från ingripande

En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

(26 kap. 12 § skollagen).

Skyldigheten gäller även om beslut överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tillsvidare inte ska gälla (inhibition) se nedan.

Skyldigheten gäller inte om kommunstyrelsen har överlämnat handlingarna i ärendet till förvaltningsrätten eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att kommunstyrelsen ändrar beslutet.

Ett överklagande faller om kommunstyrelsen ändrar beslutet så som klaganden begär.

Återkallelse av godkännande

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag om

- ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och/eller
- missförhållandet är allvarligt.

(26 kap. 13 § skollagen)

Tillsynsmyndigheten får besluta att ett beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.

(26 kap. 16 § skollagen)

Tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse enligt 13 § (...) kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens eller elevernas hälsa eller säkerhet eller av annan särskild anledning. Får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

(26 kap. 18 § skollagen)

Överklagande av beslut

Följande beslut kan överklagas genom förvaltningsbesvär (28 kap. 5 § skollagen):

- Godkännande att bedriva fristående förskola.
- Rätt till bidrag.
- Återkallande av godkännande.
- Vitesföreläggande.
- Tillfälligt verksamhetsförbud.

Kommunstyrelsens beslut följs av en anvisning om hur ett beslut kan överklagas.

Ett beslut ska överklagas skriftligt. Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som klagande begär.

Överklagandet ställs till förvaltningsrätten men ges in till Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion. Överklagandet måste inkomma inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in för sent ska kommunens utbildningsinspektion som huvudregel avvisa det. Om överklagandet inte avvisas ska den samme överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsrätten.

Omprövning

Om kommunstyrelsen på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning finner att ett beslut är uppenbart oriktigt är densamme skyldig att ompröva sitt beslut. En förutsättning är dock att ändringen kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition), se nedan.

Tillsynen omfattar även de uppgifter som lagts på entreprenad. Kontroll görs av avtal gällande de uppgifter som lagts på entreprenad, entreprenörens utförande av uppgifterna och hur en entreprenör uppfyller

I tillsynen ingår att ta emot och utreda synpunkter/anmälningar från vårdnadshavare eller medborgare.

Inhibition

I de fall då beslut ska gälla omedelbart kan en huvudman begära inhibition, d.v.s. yrka att kommunstyrelsens beslut tills vidare inte ska gälla. Yrkandet kan ställas direkt till förvaltningsrätten.